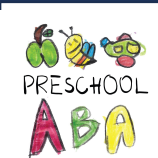

Behaviour modification

ABC of behaviour?

For Primary and Preschool Teachers

Στο τέλος αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοούν την τροποποίηση της συμπεριφοράς
2. Ορίζουν τη συμπεριφορά
3. Προσδιορίζουν τα προγενέστερα και τα επακόλουθα της συμπεριφοράς
4. Χρησιμοποιούν ένα απλό εργαλείο συλλογής δεδομένων ABC
5. Κατανοούν τη διαφορά μεταξύ της προκλητικής συμπεριφοράς και άλλων διαταραχών συμπεριφοράς

Εισαγωγή

Ανάλυση συμπεριφοράς - η επιστήμη της συμπεριφοράς:

- Συμπεριφορισμός - φιλοσοφική προσέγγιση στην κατανόηση της συμπεριφοράς,
- Πειραματική ανάλυση συμπεριφοράς - βασική έρευνα (Pavlov, Watson, Thondike, Skinner),
- Εφαρμοσμένη ανάλυση συμπεριφοράς και πρακτική - εφαρμοσμένη έρευνα, χρήση στρατηγικών για την προώθηση κοινωνικά σημαντικών αλλαγών στη συμπεριφορά.

Τροποποίηση της συμπεριφοράς

- Διαδικασίες που περιλαμβάνουν ανάλυση και τροποποίηση περιβαλλοντικών γεγονότων για την αλλαγή συμπεριφοράς,
- **Υπερβολές συμπεριφοράς** -υπερβολική εκδήλωση συμπεριφοράς, με στόχο τη μείωσή της (αυτοδιεγερτική συμπεριφορά, ξεσπάσματα)
- **Ελλείμματα συμπεριφοράς** - ελάχιστη εκδήλωση συμπεριφοράς, με στόχο την αύξησή της (επικοινωνία, δεξιότητες παιχνιδιού, κοινωνικές δεξιότητες).

Συμπεριφορά

- Οτιδήποτε κάνει ή λέει (ή σκέφτεται) κάποιος.
- Ετικέτα συμπεριφοράς vs ορισμός συμπεριφοράς

Είναι ετικέτα συμπεριφοράς ή ορισμός συμπεριφοράς;

Θυμωμένος- Ετικέτα

Είναι κακός- ετικέτα

Προκλητικός-Ετικέτα

Φωνάζει δυνατά- Ορισμός

Χτυπάει μια γροθιά στο τραπέζι-
Ορισμός

Τραβάει τα μαλλιά του- Ορισμός

Περιγράψτε τη συμπεριφορά με παρατηρήσιμους και μετρήσιμους όρους

Ορισμός συμπεριφοράς

Στόχος: παρατηρήσιμη συμπεριφορά

Σαφής: ευανάγνωστη, συγκεκριμένα καθορισμένη

Πλήρης: περιλαμβάνεται vs. Αποκλείεται

Ένας καλός ορισμός μιας συμπεριφοράς είναι εκείνος όπου, μετά την ανάγνωσή του, διαφορετικά άτομα που παρατηρούν τη συμπεριφορά συμφωνούν ότι η συμπεριφορά συνέβη.

Ενεργή ανταπόκριση των μαθητών

Active student response (ASR)

- *Είναι ο παρακάτω ένας καλός ορισμός συμπεριφοράς;
Επεισόδια εκνευρισμού - ορίζεται ως ένα επεισόδιο κατά το οποίο συνθλίβει πράγματα (τρόφιμα ή υλικά στην τάξη), τρίβει τα αυτιά και τα μάτια, κλαίει ή μουρμουρίζει. Αυτό μπορεί να συνοδεύεται από σωματική επιθετικότητα, δάγκωμα ή αυτοτραυματική συμπεριφορά (SIB). Ένα νέο επεισόδιο αρχίζει μετά από 1 λεπτό που δεν έχει δείξει εκνευρισμό όπως ορίζεται παραπάνω.*
- *Ναι*

Ενεργή ανταπόκριση των μαθητών

Active student response (ASR)

- *Είναι ο παρακάτω ένας καλός ορισμός συμπεριφοράς;*

Ως υπερφαγία ορίζεται όταν τρώω περισσότερο από όσο ήθελα, ή όταν τρώω πολύ και αισθάνομαι φουσκωμένος ή όταν η ζώνη μου είναι πολύ σφιχτή.

- Όχι

Ενεργή ανταπόκριση των μαθητών

Active student response (ASR)

- *Είναι ο παρακάτω ένας καλός ορισμός συμπεριφοράς;*

Ως μελέτη ορίζεται μια κατάσταση όπου έχω βιβλία ανοιχτά μπροστά μου στη βιβλιοθήκη ή στο γραφείο μου, η τηλεόραση είναι κλειστή και δεν υπάρχουν άλλοι περισπασμοί.

- Όχι

Ενεργή ανταπόκριση των μαθητών

Active student response (ASR)

- *Είναι ο παρακάτω ένας καλός ορισμός συμπεριφοράς;*

Αυτοτραυματική συμπεριφορά (SIB), που ορίζεται ως κάθε περίπτωση χτυπήματος στο κεφάλι ή στο πόδι, χτυπήματος του κεφαλιού σε σκληρή επιφάνεια, γρατσουνίσματος ή δαγκώματος.

- *Ναι*

Δραστηριότητα - Καταιγισμός ιδεών (Παράρτημα 5)

«Ποιες είναι οι 2-3 πιο συχνές προκλητικές συμπεριφορές που βλέπετε στην τάξη σας;»

«Ποιες είναι κάποιες παρεμβάσεις που έχετε δοκιμάσει και έχουν βοηθήσει, έστω και λίγο;»

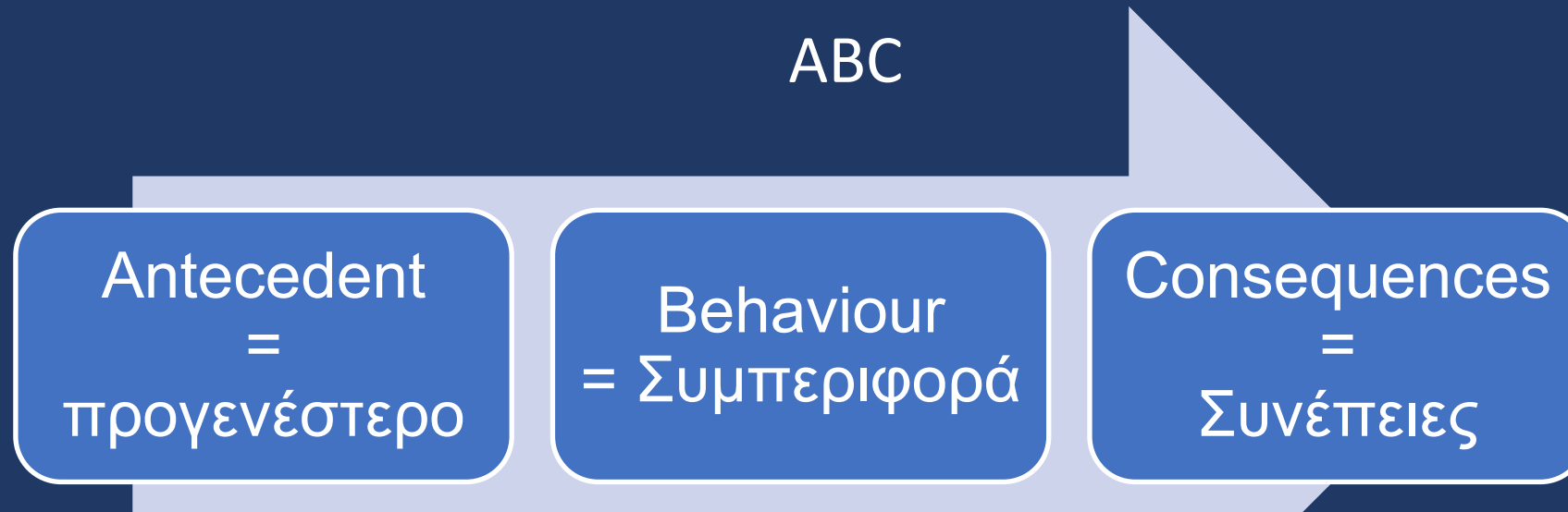
Δραστηριότητα: Ορισμός συμπεριφοράς με ακρίβεια

Προκλητική συμπεριφορά

- πρέπει να αντιπροσωπεύει ένα κοινωνικά σημαντικό πρόβλημα για το άτομο,
- πρέπει να αποτελεί κοινωνικά σημαντικό πρόβλημα για τους άλλους,
- να εμποδίζει το άτομο να εκτελεί καθημερινές δραστηριότητες.

ABC της συμπεριφοράς

- Σχέση μεταξύ των περιβαλλοντικών γεγονότων και της συμπεριφοράς.

ABC της συμπεριφοράς

συνάφεια των τριών όρων (three-term contingency)

Antecedent (A)	Behaviour (B)	Consequence (C)
<i>Τι προηγείται της συμπεριφοράς</i>	<i>Ποιά είναι η συμπεριφορά</i>	<i>Τι συμβαίνει κατά τη διάρκεια και μετά τη συμπεριφορά</i>
Αίτημα: «Είναι ώρα να μαζέψουμε τα παιχνίδια»	Το παιδί φωνάζει	Ο νηπιαγωγός αφήνει το παιδί να παίξει λίγο περισσότερο.
Ο δάσκαλος μιλάει σε έναν γονέα.	Το παιδί χτυπάει τη μαμά του.	Η μαμά μαλώνει το παιδί που τη χτυπάει.

Δραστηριότητα

- Στην ομάδα σας, καταγράψτε 5 προγενέστερα αίτια της συμπεριφοράς που βλέπετε στην τάξη σας.
- Στην ομάδα, σας καταγράψτε 5 συνέπειες της συμπεριφοράς που βλέπετε στην τάξη σας.

Δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων (παράρτημα 6)

Οι συμμετέχοντες εξασκούνται στη συλλογή δεδομένων ABC παρατηρώντας ένα υποδυόμενο σενάριο ρόλων

Σενάριο 1

Σενάριο 2

Συνθήκες Περιβάλλοντος

Είναι περιστάσεις που αυξάνουν την πιθανότητα ότι ένα συγκεκριμένο προηγούμενο ερέθισμα θα προκαλέσει μια συμπεριφορά.

Συνθήκες Περιβάλλοντος	Antecedent	Behaviour	Consequence
Θέλω ένα tablet (κίνητρο)	Οδηγίες: «καθάρισε το δωμάτιό σου»	Καθαρίζει το δωμάτιο	Λαμβάνει tablet
Παρακολουθώ τηλεόραση για μια ώρα	Οδηγίες: «καθάρισε το δωμάτιό σου»	Κλαίει	Αναβάλλετε την εντολή και τον αφήνετε να δει τηλεόραση

Διαταραχές συμπεριφοράς

- Συμπεριφορικές διαταραχές
- συνήθως περιλαμβάνουν ένα πιο διαρκές και διάχυτο μοτίβο διαταραγμένων ή δυσπροσαρμοστικών συμπεριφορών,
- συχνά έχουν τις ρίζες τους σε υποκείμενες ψυχολογικές ή νευρολογικές καταστάσεις,
- η προκλητική συμπεριφορά μπορεί να είναι συγκυριακή, προσωρινή ή να αποτελεί απάντηση σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

Δραστηριότητα

Ορίστε τη συμπεριφορά και προσδιορίστε τα προηγούμενα ερεθίσματα και τις συνέπειες στα ακόλουθα παραδείγματα:

Όταν τελειώνει το μάθημα, ο δάσκαλος λέει στους μαθητές να βάλουν τις καρέκλες τους πίσω στα θρανία τους. Ο Μάικ τρέχει γύρω από την τάξη γελώντας. Ο δάσκαλος τον σταματά, δείχνει την καρέκλα και επαναλαμβάνει την οδηγία.

Δραστηριότητα

Ορίστε τη συμπεριφορά και προσδιορίστε τα προηγούμενα ερεθίσματα και τις συνέπειες στα ακόλουθα παραδείγματα:

Όταν τελειώνει το παιχνίδι, πρέπει να συγυριστούν τα παιχνίδια. Ο δάσκαλος αρχίζει να τακτοποιεί τα παιχνίδια στο ντουλάπι. Σε αυτό το σημείο το παιδί αρχίζει να κλαίει, χτυπάει τη δασκάλα και αρνείται να τακτοποιήσει τα παιχνίδια. Η δασκάλα του λέει να ηρεμήσει και ότι μπορεί να παίξει για άλλα 5 λεπτά αν θέλει.

Δραστηριότητα

Ορίστε τη συμπεριφορά και προσδιορίστε τα προηγούμενα ερεθίσματα και τις συνέπειες στα ακόλουθα παραδείγματα:

Ένα παιδί μπαίνει στην τάξη με έναν βοηθό αλλά αμέσως αρχίζει να κλαίει. Ο βοηθός παίρνει παιχνίδια και τα προσφέρει στο παιδί μέχρι το παιδί να πάρει τουλάχιστον ένα και να σταματήσει να κλαίει.

Bonus

Προσδιορίστε τα προγενέστερα αίτια, τις συμπεριφορές και τις συνέπειες στα ακόλουθα παραδείγματα:

Συναντάτε έναν παλιό σας φίλο στο δρόμο: «Γεια σου, πώς είσαι; Έχω καιρό να σε δω», “Γεια σου, είμαι καλά, ήμουν άρρωστος για πολύ καιρό”, »Σοβαρά, τι σου συνέβη; Είσαι καλά τώρα;», »Ναι, είμαι καλά, μόνο προβλήματα με την πλάτη. Εσύ πώς είσαι;»

Ευχαριστούμε